

299**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 23 lutego 2005 r.

w sprawie poddawania badaniom lub wykonywania czynności z udziałem oskarżonego oraz osoby podejrzanej

Na podstawie art. 74 § 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 70.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i sposób:

- 1) poddawania oskarżonego oraz osoby podejrzanej, zwanych dalej „osobami”, oględzinom zewnętrznym ciała oraz innym badaniom niepołączonym z naruszeniem integralności ciała, w tym pobraniu krwi, włosów lub wydzielin organizmu,
- 2) wykonywania z ich udziałem czynności pobrania od osób wymazu ze śluzówki policzków, pobrania odcisków, fotografowania, okazania w celach rozpoznawczych innym osobom, zwanych dalej „czynnościami”

— w postępowaniu karnym.

§ 2. 1. Osoby poddaje się oględzinom zewnętrznym ciała oraz innym badaniom, zwanym dalej „badaniami”, oraz wykonuje się czynności na pisemne polecenie organu prowadzącego postępowanie karne, zwanego dalej „organem postępowania”.

2. Polecenie, o którym mowa w ust. 1, powinno w szczególności zawierać dane niezbędne do identyfikacji osoby, wskazywać przedmiot i zakres badania lub czynności oraz termin i miejsce przeprowadzenia badania lub dokonania czynności.

3. Polecenie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać pytania do przeprowadzającego badanie lub wykonującego czynności oraz wskazanie przynajmniej jednego oskarżonemu lub okoliczności popełnienia tego czynu.

4. W przypadku niecierpiącym zwłoki badanie przeprowadza się oraz wykonuje czynności na ustne polecenie funkcjonariusza organu postępowania, który jest obowiązany okazać legitymację służbową. Polecenie powinno zostać potwierdzone na piśmie niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia jego wydania.

5. Przepisów ust. 1—4 nie stosuje się, gdy czynności wykonuje funkcjonariusz prowadzący postępowanie przygotowawcze.

§ 3. 1. Termin i miejsce badania lub czynności ustala podmiot przeprowadzający badanie lub dokonujący czynności, chyba że określi je organ postępowania w poleceniu, o którym mowa w § 2 ust. 2.

2. Organ postępowania zapewnia obecność osoby w terminie i miejscu przeprowadzania badania lub wykonywania czynności.

3. W przypadku gdy osoba przebywająca na wolności nie stawia się celem poddania badaniu lub wykonania czynności z jej udziałem albo gdy z innych powodów badanie nie mogło odbyć się lub czynność nie została wykonana w wyznaczonym terminie, podmiot, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany zawiadomić o tym niezwłocznie organ postępowania, wskazując

czas i miejsce, w którym badanie to może być przeprowadzone lub czynność ta może być wykonana.

§ 4. Organ postępowania informuje osobę o celu i zakresie badania lub rodzaju czynności oraz poucza o obowiązku poddania się poleceniom umożliwiającym przeprowadzenie badania lub wykonanie czynności z jej udziałem.

§ 5. 1. Organ postępowania zapewnia w czasie badania oraz wykonywania czynności asystę, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia badania lub wykonania czynności, gdy zachodzi potrzeba zastosowania wobec osoby przymusu bezpośredniego, albo na wniosek przeprowadzającego badanie lub wykonującego czynności.

2. Zastosowanie przymusu bezpośredniego podlega odnotowaniu w dokumentacji sporządzonej w wyniku wykonania badania lub czynności.

Rozdział 2

Badania

§ 6. 1. Osoby poddaje się badaniom w zakładzie opieki zdrowotnej:

- 1) właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby;
- 2) właściwym ze względu na siedzibę organu postępowania;
- 3) który udzielił osobie pierwszej pomocy lekarskiej lub w którym osoba przebywa na leczeniu.

2. Badania osoby w miarę możliwości przeprowadzają zakłady opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach badanie przeprowadza zakład opieki zdrowotnej, albo lekarz inny niż zatrudniony w takim zakładzie, również poza godzinami jego zatrudnienia, wskazany przez organ postępowania.

4. W uzasadnionych przypadkach, gdy przeprowadzenie badań wymaga posiadania specjalistycznych kwalifikacji lub sprzętu medycznego, organ postępowania może polecić przeprowadzenie badań w odpowiedniej instytucji naukowej lub specjalistycznej.

§ 7. Badania przeprowadza lekarz posiadający tytuł specjalisty w dziedzinie medycyny właściwej ze względu na zakres badania.

§ 8. 1. Zakład opieki zdrowotnej lub lekarz przeprowadzający badanie ustala metody i zakres postępowania lekarskiego.

2. Z pobrania krwi, włosów lub wydzielin organizmu lekarz przeprowadzający badanie sporządza protokół.

§ 9. W przypadku gdy lekarz przeprowadzający badanie stwierdzi potrzebę uzyskania opinii lekarza innej

specjalności albo przeprowadzenia badań pomocniczych lub obserwacji w zakładzie opieki zdrowotnej, informuje o tym niezwłocznie organ postępowania.

§ 10. 1. W przypadku gdy przeprowadzenie pełnego badania jest niemożliwe, mimo zastosowania przymusu bezpośredniego, lekarz ogranicza się do wykonania badania w zakresie możliwym w tej sytuacji, umieszczając o tym informację w dokumentacji badania.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do pobrania krwi, włosów lub wydzielin organizmu.

§ 11. 1. Zakład opieki zdrowotnej lub lekarz przeprowadzający badanie wydaje opinię w granicach otrzymanego polecenia.

2. Opinia, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać:

- 1) opis z przeprowadzonego badania;
- 2) opis znaków szczególnych stwierdzonych u osoby podczas badania określonych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 lipca 2002 r. w sprawie wzorów kart rejestracyjnych, sposobu ich wypełniania oraz katalogów rodzajów przestępstw, cech rysopisowych i znaków szczególnych (Dz. U. Nr 118, poz. 1016 i Nr 238, poz. 2024, z 2003 r. Nr 30, poz. 252 oraz z 2004 r. Nr 280, poz. 2770);
- 3) spostrzeżenia;
- 4) wnioski.

3. Zakład opieki zdrowotnej lub lekarz dołącza do opinii protokół pobrania w szczególności krwi, włosów lub wydzielin organizmu, jeśli pobierano je do badań laboratoryjnych.

§ 12. 1. Organ postępowania nie uczestniczy, z zastrzeżeniem art. 198 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks postępowania karnego, w przeprowadzaniu badań.

2. Badania przeprowadza się w warunkach zapewniających osobie bezpieczeństwo i swobodę wypowiedzi. W uzasadnionych przypadkach, na wniosek przeprowadzającego badanie, organ postępowania zapewnia właściwie zabezpieczone pomieszczenie.

Rozdział 3

Czynności

§ 13. 1. Wymaz ze śluzówki policzków od osób pobiera się przy użyciu przeznaczonych specjalnie do tych celów pakietów kryminalistycznych, oznakowanych indywidualnym kodem kreskowym.

2. Wymaz pobrany ze śluzówki policzków umieszcza się w pojemniku oznaczonym tym samym kodem kreskowym, jakim został oznaczony pakiet kryminalistyczny.

3. Czynności, o których mowa w ust. 1, wykonują funkcjonariusze Policji przeszkoleni w tym zakresie, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach upraw-

nieni pracownicy służby zdrowia albo instytucji naukowej lub specjalistycznej powołanej do przeprowadzenia badań genetycznych.

§ 14. 1. Pobieranie odcisków palców, dłoni, stóp lub użębienia odbywa się w sposób umożliwiający ich utrwalenie dla badań porównawczych.

2. Czynności, o których mowa w ust. 1, dokonują przeszkoleni w zakresie podstaw daktyloskopii funkcjonariusze Policji prowadzący postępowanie przygotowawcze, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach wyspecjalizowane w zakresie kryminalistyki komórki organizacyjne Policji lub bieży sądowy.

3. Odciski użębienia pobierają i utrwalają wyspecjalizowane w zakresie kryminalistyki komórki organizacyjne Policji lub bieży sądowy.

§ 15. 1. Fotografowanie obrazu twarzy, sylwetki lub określonej części ciała odbywa się w sposób umożliwiający jego utrwalenie dla celów dowodowych.

2. Organ postępowania może wskazać tło, na jakim ma być wykonane utrwalenie obrazu, oraz pozycję, ubiór, uczesanie lub zarost osoby, a także wskazać rodzaj urządzenia, na którym ma być utrwalony obraz.

3. W przypadku gdy dla celów dowodowych niezbędne jest utrwalenie obrazu intymnych części ciała, czynność tę przeprowadza się pod nieobecność osób trzecich, przez osobę tej samej płci.

§ 16. 1. Okazanie osoby w celach rozpoznawczych odbywa się w sposób wskazany przez organ postępowania.

2. Osoba przy okazywaniu sylwetki lub twarzy, w uzasadnionych przypadkach, wypowiada słowa lub artykułuje głoski wskazane przez organ postępowania.

§ 17. 1. Utrwalenie głosu odbywa się w sposób umożliwiający jego utrwalenie do celów dowodowych.

2. Organ postępowania może określić słowa lub głoski, które powinna wypowiedzieć w czasie utrwalania głosu osoba, a także wskazać rodzaj urządzenia, na którym głos ma być utrwalony.

3. Czynności, o których mowa w ust. 1, dokonują wyspecjalizowane w zakresie kryminalistyki komórki organizacyjne Policji lub bieży sądowy.

§ 18. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 28 lutego 2005 r.²⁾

Minister Sprawiedliwości: *A. Kalwas*

²⁾ Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia traci moc rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie poddawania badaniom lub dokonywania czynności z udziałem oskarżonego oraz osoby podejrzanej (Dz. U. Nr 108, poz. 1021), zachowane w mocy na podstawie art. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy o Policji oraz ustawy — Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 10, poz. 70).